

Прилог 3. Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Современи теории и системи на безбедност
2.	Код	ФББН12
3.	Студиска програма	Безбедност
4.	Организатор на студиска програма (единица, односно институт, катедра, одел)	Факултет за безбедност – Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус
6.	Академска година / семестар	Втора година, четврти семестар
7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Томе Батковски
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по предметот „Основи на безбедност и безбедносен систем на Република Македонија“
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	Целта на овој предмет е студентите да овладеат со потребните знаења од сферите на современите теории и системи на безбедност на овој академски степен. Посебно, студентите треба да станат компетентни за теоретски промислување во врска со големите промени во меѓународната сфера, во поглед на безбедноста и главните причини што влијаат врз безбедноста на личен, групен, национален, меѓународен и глобален план. Воедно, подлабоко теоретски да навлезат во современите теоретски пристапи кон безбедноста, од реалистичките и либералистичките до критичките, што се карактеристични по завршувањето на „студената војна“. Исто така, студентите да овладеат со знаења за поставеноста и дејствувањето на современите безбедносни системи, во контекстот на сложените конфликти во светот на национален и меѓународен план. На тој начин, студентите да станат компетентни за практично вклучување во работата на безбедносните институции на национален и меѓународен план и да дадат конкретен придонес во изнаоѓање на безбедносни решенија.
11.	Содржина на предметната програма	<ul style="list-style-type: none"> - Теоретски пристап кон прашањата од националната и меѓународната безбедност - реалистчки правец - либерален институционализам - Критички теории - глобалистички погледи - современи категоријални концепти на безбедноста - карактеристики на националните безбедносни системи во современиот свет - односот на националните и наднационалните

		системи за безбедност во решавањето на безбедносните конфликти - безбедносните системи на големите светски сили - безбедносните системи на државите од опкружувањето на РМ - обележја на конфликтите во Регионот од аспект на современите теоретски промислувања и практичното дејствување на системите за безбедност		
12	Методи на учење	Предавања; вежби; семинарски работи; истражувачка работа, есеи, презентации, практични посети на базбедносни институции, истр. работа		
13	Вкупен расположив фонд на време	150 часови		
14	Распределба на расположивото време	150 часови		
15	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	60
		15.2	Вежби (лабараториски, аудиториски), семинари, тимска работа	50
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15
		16.2	Самостојни задачи	25
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	80 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18	Критериуми за оценување (бодови / оцена)		До 50 бодови	5
			51-60 бодови	6
			61-70 бодови	7
			71-80 бодови	8
			81-90 бодови	9
			91-100 бодови	10

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовно посетување на наставата и вежбите и положен прв колоквиум
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација
22.	Литература	
	22.1.	Задолжителна литература

Ред.бр.	Автори	Наслов	Издавач/година
1.	Томе Батковски	Современи теории и системи на безбедност	Факултет за безбедност – Скопје (во подготовка)
2.	Питер Хју	Поим за глобална безбедност	.Табернакул, Скопје, 2009..
3.	Саша В.Мијалковиќ	Национална Безбедност	Криминалистичко-полицијска академија, Београд, 2009.
4.	Драган Р.Симиќ	Наука о безбедности	Факултет политичких наука и Службени лист, Београд, 2002.
5.			
6.			
22.2.	Дополнителна литература		
Ред.бр.	Автори	Наслов	Издавач/година
1.	Рамо Маслеша	Теорије и системи безбедности	Магистрат, Сараево, 2001.
2.	Ј.Спасески, М.Николоски, С.Герасимовски	Безбедносни системи	Факултет за безбедност, Скопје, 2010.
3.	Пол Виоти и Марк Каупи	Меѓународни односи и светска политика	Академски печат, Скопје, 2009.